

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Colegiul Național de Comerț al ASEM

Director Colegiului Național de Comerț al ASEM

Aprob:

Lidia Pleșca

2017

Curriculumul disciplinar

F.07.O.017 Analiza economico-financiară a întreprinderii

Specialitatea : 41620 Comerț

Calificarea : 332401 Agent comercial

Număr de credite - 2

Chișinău, 2017

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
În Republica Moldova"
Implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autor:

Chiriac Viorica, profesoară de discipline economice, grad didactic unu, Colegiul Național
de Comerț al ASEM

Aprobat :

Consiliul metodic- științific al Colegiului Național de Comerț al ASEM

Director Colegiul Național de Comerț al ASEM

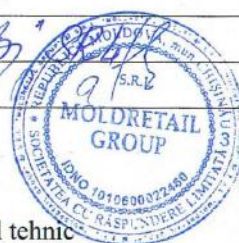
Ludia Pleșca

2017

Recenzenți:

1. *M. Cernavca, conf. univ. dr. G*
2. *Moldretail Group*

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

CUPRINS

I.	Preliminarii	4
II.	Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	5
III.	Competențe profesionale specifice disciplinei	5
IV.	Administrarea disciplinei	6
V.	Unitățile de învățare	7
VI.	Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	11
VII.	Studiul individual ghidat de profesor	11
VIII.	Lucrările practice recomandate	13
IX.	Sugestii metodologice	14
X.	Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	16
XI.	Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	19
XII.	Resursele didactice recomandate elevilor	19

I. Preliminarii

Bazele analizei economice studiază mecanismul de formare și modificare a fenomenelor economice prin descompunerea lor în elemente componente, în părți simple și prin identificarea factorilor de influență. Drumul pe care îl parcurge analiza reprezintă inversul evoluției reale a fenomenului, în sensul că ea pornește de la rezultatele obținute către elemente și factori.

Înșușirea disciplinei „Analiza economico-financiară a întreprinderii” va permite elevilor să înțeleagă mai profund rolul analizei activității economico-financiare, obiectul și metoda ei, să studieze procedeele metodice de analiză a indicatorilor rezultativi și să-și clarifice sursele de informație necesare, pentru a efectua analiza economică, să cerceteze fenomenele și procesele ce au loc în cadrul entității, să stabilească relațiile de cauzalitate și factorii care condiționează modificarea indicatorilor de performanță.

Pornind de la faptul că analiza este o metodă a cunoașterii se poate spune că, în procesul de conducere, analiza economico-financiară reprezintă un instrument operațional, care permite cunoașterea stării sistemului și luarea măsurilor de reglare a disfuncționalităților. Procesul de conducere se caracterizează printr-un ansamblu de intervenții, prin care se prevede, se organizează și se coordonează activitatea firmei, se iau decizii și se controlează activitatea acesteia în vederea realizării obiectivelor curente și de perspectivă cu respectarea principiilor de eficiență economică și utilitate socială.

Analiza economică are un rol deosebit în cunoașterea și comensurarea influenței diversilor factori ce conduc la creșterea eficienței întregii activități economice. Realizarea obiectului de activitate al entității se desfășoară și se realizează sub acțiunea unei multitudini de factori endogeni și exogeni, iar rolul analizei economico-financiare este de a determina cauzele acțiunii acestor factori, de a cerceta fenomenele economico-financiare ce rezultă din acțiunea acestora și, nu în ultimul rând, să elaboreze soluții de prevenire și înlăturare a cauzelor cu acțiune negativă și să creeze condiții pentru cauzele cu efecte pozitive, dorite de conducerea entității.

Analiza economico-financiară are un loc bine definit în structurile funcționale ale conducerii; ea intră sub incidența perfecționării, transformându-se într-un instrument al centrelor de decizie în amplul proces de sporire a eficienței oricărei activități. În concluzie, analiza economico-financiară oferă informații cheie necesare oricărei entități în obținerea celor mai bune performanțe economico-financiare.

Îndeplinind o dublă funcție de diagnoză și reglare, analiza economico-financiară constituie un instrument indispensabil al conducerii eficiente a activității entității. Rolul studierii acestei discipline rezidă în următoarele:

- analiza economică reprezintă un mijloc indispensabil în elaborarea unor planuri reale, temeinice fundamentate din punct de vedere științific;
- analiza economică este un instrument operativ de cunoaștere și de reglare a procesului îndeplinirii planului;
- analizei economice îi revine rolul de a contribui la asigurarea unui echilibru permanent la îmbunătățirea rezultatelor economico-financiare.

Pentru studierea acestei discipline este necesară studierea prealabilă a următoarelor unități de curs:

- U.02.O.005 Bazele antreprenorialului;
- F.05.O.012 Teoria economică;

- F.05.O.013 Bazele contabilității;
- G.06.A.033 Statistica economică.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Disciplina „**Analiza economico-financiară a întreprinderii**” va permite elevilor să înțeleagă mai profund rolul analizei economico – financiare ca element necesar al sistemului de gestiune, obiectul și metoda ei; să însușească procedeele metodice de analiză a indicatorilor rezultativi și să-și clarifice sursele de informație necesare pentru a efectua analiza economică.

Într-un mediu economic, a cărui tendință principală este transformarea din complicat în complex, analiza economico-financiară are rolul de a explica fenomenele economice și financiare prin intermediul relațiilor delimitate în cadrul unui ansamblu de elemente (analiză structurală) și prin intermediul factorilor de influență (analiză factorială). De asemenea, analiza se poate efectua sub diverse forme (tipuri) cu scopul de a răspunde cât mai bine obiectivelor stabilite, iar etapele de realizare se pot adapta condițiilor economice concrete.

Prin scopul său, această disciplină va contribui la însușirea procedeele metodice de analiză, sistemelor factoriale, concluziilor textuale și la elaborarea măsurilor concrete cu privire la mobilizarea rezervelor interne în practică, surselor informaționale utilizate în procesul analizei, cât și etapelor de efectuare a lucrului analitic la entitate.

Cu ajutorul analizei se cercetează lucrurile și fenomenele, se descoperă structura lor internă, se stabilesc relațiile de cauzalitate și evident, legile formării și desfășurării lor, fapt ce permite nu numai evaluarea situației la un moment dat, ci și mișcarea în viitor ca urmare a condițiilor și a acțiunii umane colective. Analiza economică cercetează activitățile din punct de vedere economic, esențialul constituindu-l sesizarea relațiilor cauză-efect. Interpretarea rezultatelor analizei economice se realizează prin intermediul relației cauză-efect și oferă suportul unor concluzii necesare elaborării unui diagnostic financiar de evaluare a punctelor tari și a punctelor slabe ale activității entității.

Pentru viitorii contabili cunoașterea aprofundată a acestei discipline devine o necesitate obiectivă în formarea lor ca specialiști calificați.

Pe parcursul studierii cursului elevii vor poseda următoarele abilități:

- Capacitatea de a analiza rapid și corect informații și de a lua cele mai bune decizii;
- Capacitatea de a rezolva probleme complexe;
- Capacitatea de a gândi logic, coerent, pentru a identifica punctele forte, dar mai ales punctele problematice în aplicarea unor posibile soluții sau abordări profesionale.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

Competențele profesionale ale viitorului absolvent evidențiază capacitatea de a integra cunoștințele teoretice cu deprinderile practice în realizarea activității profesionale și a obține performanțe descrise în calificarea profesională. Astfel, disciplina „**Analiza economico-financiară a întreprinderii**” formează următoarele competențe profesionale specifice:

CS1. Disecarea părților componente ale obiectului analizei economice.

- CS2. Aplicarea tehnicilor de studiere prealabilă și apreciere calitativă a indicatorilor.
- CS3. Aplicarea algoritmului de calcul a influenței factorilor după metodele de calcul cantitativ a legăturilor cauzale în sistemele deterministe.
- CS4. Selectarea surselor de informație utilizate în analiza economică.
- CS5. Ordonarea etapelor efectuării analizei economice.
- CS6. Aprecierea îndeplinirii programului de producție și comercializare în scopul argumentării rezultatelor obținute.
- CS7. Evaluarea asigurării entității cu resurse umane și utilizarea lor rațională în procesul de producție.
- CS8. Estimarea gradului de asigurare al entității cu mijloace fixe și a eficienței utilizării potențialului tehnic pentru desfășurarea unei activități profitabile.
- CS9. Aprecierea gestionării eficiente a resurselor materiale în baza normării stocurilor de materii prime și materiale.
- CS10. Ilustrarea tehnicii de analiză factorială a indicatorilor de profit în scopul identificării disponibilităților și posibilităților de dezvoltare a entității.
- CS11. Determinarea performanțelor entității prin prisma examinării etapelor procesului de analiză economico-financiară a ratelor de rentabilitate.
- CS12. Evaluarea gestiunii eficiente a patrimoniului entității.
- CS13. Analiza indicatorilor ce caracterizează strategia entității din punct de vedere a capacității de plată.
- CS14. Evaluarea capacității entității de a genera numerar, precum și a necesităților entității de a utiliza fluxurile de numerar, respectiv a momentului și siguranței generării lor.

IV. Administrarea modului

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
VI	60	20	10	30	Ex	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Bazele teoretico-metodologice ale analizei activității economico-financiare	
<i>UC1.</i> Disecarea părților componente ale obiectului analizei economice; - distingerea principiilor de bază ale analizei economice; - categorisirea elementelor componente ale analizei economice. <i>UC2.</i> Aplicarea tehnicilor de studiere prealabilă și apreciere calitativă a indicatorilor; - clasificarea metodelor tradiționale utilizate în analiza economică; - distingerea tipurilor de legături (aditivă, multiplicativă, combinată) în cadrul dependenței deterministe; - aplicarea metodei comparării; - diferențierea grupărilor analitice și structurale, simple și combinate. <i>UC3.</i> Aplicarea algoritmului de calcul al influenței factorilor după metodele de calcul cantitativ al legăturilor cauzale în sistemele deterministe; - determinarea influenței factorilor după metoda balanțieră; - ilustrarea algoritmului de calcul al influenței factorilor după metoda substituțiilor în lanț; - calcularea influenței factorilor la devierea indicatorului rezultativ prin metoda diferențelor absolute; - aplicarea algoritmului de calcul al influenței factorilor după metoda diferențelor relative; - implementarea algoritmului de calcul al influenței factorilor detaliați după metoda participării prin cotă.	1. Conținutul analizei economice ca știință. 2. Obiectul și metoda analizei economice. 3. Noțiunea de metode (procedee metodice) ale analizei economice și clasificarea lor. 4. Tehnicile de studiere prealabilă și aprecierea calitativă a indicatorilor. 4.1.Comparația;. 4.2.Gruparea;. 4.3.Calcularea mărimilor relative; 4.4.Calcularea mărimilor medii; 4.5.Întocmirea tabelelor analitice. 5. Metoda balanțieră. 6. Metoda substituțiilor în lanț. 7. Varietățile metodei substituțiilor în lanț: 7.1. Metoda diferențelor absolute; 7.2. Metoda diferențelor relative. 8. Metoda participării prin cotă.
2. Analiza eficienței utilizării factorilor de producție	
<i>UC4.</i> Aprecierea gestionării eficiente a resurselor umane, mijloacelor fixe și resurselor materiale ale entității. - descrierea formulelor de calcul al	1. Analiza eficienței utilizării factorului uman. 2. Calculul influenței factorului uman la devierea indicatorilor activității de bază. 3. Analiza eficienței utilizării mijloacelor fixe.

Unități de competență	Unități de conținut
indicatorilor productivității muncii; - cuantificarea influenței factorilor respectivi la modificarea productivității muncii unui salariat și a unui muncitor; - determinarea influenței factorilor detaiați de muncă la modificarea valorii producției fabricate; - calcularea randamentului mijloacelor fixe productive (inclusiv și celor active), capacitatea mijloacelor fixe; - cuantificarea influenței factorilor respectivi la modificarea randamentului mijloacelor fixe și valorii producției fabricate; - calcularea randamentului resurselor materiale și consumului specific de materiale; - cuantificarea influenței factorilor ce țin de asigurarea și utilizarea resurselor materiale la modificarea valorii producției fabricate.	4. Calculul influenței factorilor utilizării mijloacelor fixe la modificarea valorii producției fabricate. 5. Analiza eficienței utilizării resurselor materiale.
3. Analiza veniturilor din vânzări	
<i>UC5.</i> Determinarea componenței și structurii venitului din vânzări pe tipuri de activitate operațională. - calcularea sumei totale a veniturilor întreprinderii și aprecierea structurii acestora în dinamică; - determinarea abaterii absolute, abaterii relative și a ritmului de creștere a veniturilor totale și pe tipuri de activități; - descrierea formulei de calcul a veniturilor din vânzări; - calcularea influenței factorilor la modificarea veniturilor din vânzarea produselor finite.	1. Analiza dinamicii veniturilor totale ale entității. 2. Analiza structurală a veniturilor din vânzări. 3. Analiza factorială a veniturilor din vânzarea produselor finite.
4. Analiza rezultatelor financiare și a rentabilității	
<i>UC6.</i> Determinarea performanțelor entității prin examinarea etapelor procesului de analiză economico-financiară a ratelor de rentabilitate. - descrierea modelului structural al	1. Noțiunea de rezultate financiare, indicatori și metoda lor de calcul. 2. Analiza profitului perioadei de gestiune până la impozitare. 3. Analiza rezultatelor financiare din activitatea

Unități de competență	Unități de conținut
formării indicatorilor profitului; - determinarea structurii și componenței profitului până la impozitare în dinamică; - descrierea formulei dependenței factoriale a rezultatului financiar din activitatea operațională; - cuantificarea influenței factorilor la modificarea profitului (pierderii) din activitatea operațională; - aplicarea formulelor de calcul al influenței volumului vânzărilor, structurii și sortimentului vânzărilor, costurilor unitare, prețurilor de vânzare asupra modificării profitului brut; - definirea noțiunii de rentabilitate; - calcularea indicatorilor de rentabilitate; - determinarea profitabilității vânzărilor și a rentabilității comerciale; - calcularea influenței factorilor respectivi la modificarea profitabilității vânzărilor; - cuantificarea influenței factorilor la modificarea rentabilității activelor; - determinarea influenței factorilor la modificarea rentabilității financiare.	operațională. 4. Analiza factorială a profitului brut. 5. Noțiunea de rentabilitate, indicatori și metoda lor de calcul. 6. Analiza rentabilității veniturilor din vânzări. 7. Analiza rentabilității activelor. 8. Analiza rentabilității financiare.
5. Analiza patrimoniului și eficienței utilizării activelor	
<i>UC7.</i> Evaluarea gestiunii eficiente a patrimoniului entității. - examinarea etapelor efectuării analizei economice; - aprecierea componenței și structurii patrimoniului întreprinderii la valoarea de bilanț, aplicând metoda de analiză pe orizontală și verticală; - determinarea patrimoniului net (activele nete) și activele circulante nete; - analizarea componenței și structurii patrimoniului net în dinamică și aprecierea respectării echilibrului financiar; - calcularea influenței factorilor la	1. Analiza patrimoniului entității la valoarea de bilanț. 2. Calculul și analiza patrimoniului net. 3. Calculul activelor circulante nete și analiza factorială a lor. 4. Analiza eficienței utilizării activelor. 5. Analiza rotației activelor.

Unități de competență	Unități de conținut
modificarea activelor circulante nete; - determinarea ratelor de structură și de eficiență a activelor, analizarea acestora în dinamică; - calcularea indicatorilor de rotație a activelor; - analiza influenței factorilor asupra duratei de rotație a activelor totale și a activelor circulante; - relevarea rezervelor interne privind sporirea eficienței și accelerarea rotației activelor la întreprindere.	
6. Analiza lichidității și a fluxului mijloacelor bănești	
<i>UC8.</i> Analizarea indicatorilor ce caracterizează entitatea din punct de vedere a capacității de plată. - definirea noțiunilor „capacitatea de plată”, „solvabilitatea” și „lichiditatea”; - calcularea ratelor lichidității absolute, intermediare și curente; - cunoașterea intervalului optim stabilit pentru ratele lichidității; <i>UC9.</i> Evaluarea capacității entității de a utiliza fluxurile de numerar. - determinarea fluxului net total de mijloace bănești; - aprecierea evoluției fluxurilor mijloacelor bănești pe entitate; - determinarea structurii separate și îmbinate a încasărilor și plăților mijloacelor bănești; - calcularea influenței factorilor asupra fluxului net de mijloace bănești; - analiza fluxurilor mijloacelor bănești prin metoda ratelor.	1. Noțiuni privind capacitatea de plată, solvabilitate și lichiditate. 2. Analiza ratelor de lichiditate. 3. Analiza fluxurilor mijloacelor bănești.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Bazele teoretico-metodologice ale analizei activității economico-financiare	16	8	2	6
2.	Analiza eficienței utilizării factorilor de producție	10	2	2	6
3.	Analiza veniturilor din vânzări	7	2	1	4
4.	Analiza rezultatelor financiare și a rentabilității	12	4	2	6
5.	Analiza patrimoniului și eficienței utilizării activelor	8	2	2	4
6.	Analiza lichidității și a fluxului mijloacelor bănești	7	2	1	4
	Total	60	20	10	30

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Bazele teoretico-metodologice ale analizei activității economico-financiare			
Schema desfășurării analizei economico-financiare; Relațiile de interacțiune dintre entitate și societate; Planul de afaceri; Balanța de verificare a conturilor sintetice pe subconturi; Cercetări statistice (anuală a produselor industriale, trimestrială nr.5-CI); Cercetări statistice(anuală a produselor industriale, M3-Anual, LM - Semestrial);	Referate; Eseuri; Postere.	Prezentarea rezultatelor. Analiza rezultatelor prezentate.	săptămâna 2

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
Situația de profit și pierdere.			
2. Analiza eficienței utilizării factorilor de producție			
Planul de afaceri; Balanța de verificare a conturilor sintetice pe subconturi; Cercetări statistice (anuală a produselor industriale, trimestrială nr.5-CI); Cercetări statistice(anuală a produselor industriale, M3-Anual, LM - Semestrial); Procese verbale de primire-predare a mijloacelor fixe; Fișe de inventar ale evidenței analitice a mijloacelor fixe; Registrele evidenței sintetice a intrării, funcționării utile și ieșirii mijloacelor fixe; Registrele de evidență operativă a folosirii timpului de lucru al mașinilor, utilajelor și instalațiilor de transmisie; Situația privind mișcarea valorilor materiale; Fișa de evidență a materialelor; Calculația planificată a materialelor.	Studii de caz; Referate; Probleme rezolvate; Proiecte individuale; Proiecte în grup.	Prezentarea rezultatelor. Analiza rezultatelor prezentate.	săptămâna 4
3. Analiza veniturilor din vânzări			
Situația de profit și pierdere; Planul de afaceri; Balanța de verificare a conturilor sintetice pe	Studii de caz; Referate; Probleme rezolvate; Proiecte individuale;	Prezentarea rezultatelor. Analiza rezultatelor prezentate.	săptămâna 6

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
subconturi; Cercetări statistice (anuală a produselor industriale, trimestrială nr.5-CI).	Proiecte în grup.		
4. Analiza rezultatelor financiare și a rentabilității			
Situații financiare; Planul de afaceri; Balanța de verificare a conturilor sintetice pe subconturi.	Studii de caz; Referate; Probleme rezolvate; Proiecte individuale; Proiecte în grup.	Prezentarea rezultatelor. Analiza rezultatelor prezentate.	săptămâna 8
5. Analiza patrimoniului și eficienței utilizării activelor			
Bilanțul entității; Situația de profit și pierdere; Planul de afaceri; Balanța de verificare a conturilor sintetice pe subconturi.	Studii de caz; Referate; Probleme rezolvate; Proiecte individuale; Proiecte în grup.	Prezentarea rezultatelor. Analiza rezultatelor prezentate.	săptămâna 10
6. Analiza lichidității și a fluxurilor mijloacelor bănești			
Bilanțul entității; Situația de profit și pierdere; Balanța de verificare a conturilor sintetice pe subconturi; Situația fluxurilor de numerar.	Studii de caz; Referate; Probleme rezolvate; Proiecte individuale; Proiecte în grup.	Prezentarea rezultatelor. Analiza rezultatelor prezentate.	săptămâna 11

VIII. Lucrările practice recomandate

Tematica lucrărilor recomandate:

1. Semnificația și importanța analizei economico-financiare.
2. Rolul analizei economico-financiare în realizarea funcțiilor manageriale.
3. Tipologia analizei economico-financiare.
4. Organizarea practică a activității de analiză economico-financiară.
5. Obiectul analizei economico-financiare.
6. Indicatorii analitici și clasificarea acestora.
7. Factorii care determină schimbările de stare în funcționarea sistemelor microeconomice.
8. Tipologia rezervelor interne ale analizei economico-financiare.

9. Metode și tehnici utilizate în analiza economico-financiară.
10. Procedee metodice de stabilire a relațiilor cauzale între fenomene:
comparația, diviziunea și descompunerea rezultatelor, gruparea.
11. Metoda bilanțieră – esența și aplicarea ei în analiza economico-financiară.
12. Metoda substituțiilor în lanț – esența și aplicarea ei în analiza economico-financiară.
13. Metoda diferențelor absolute – esența și aplicarea ei în analiza economico-financiară.
14. Metoda participării prin cotă – esența și aplicarea ei în analiza economico-financiară.
15. Organizarea și etapele efectuării analizei economico-financiare.
16. Bazele informaționale ale analizei economico-financiare.
17. Metodele de calculare a indicatorilor ce caracterizează activitatea economico-financiară a entității.
18. Cuantificarea influenței factorilor la modificarea veniturilor din vânzări.
19. Aprecierea dinamicii și structurii profitului perioadei de gestiune până la impozitare, profitului brut, rezultatelor financiare din activitățile neoperaționale.
20. Metoda de cuantificare a influenței factorilor la modificarea rezultatelor financiare din activitatea operațională, profitului brut, profitului la nivel de produs.
21. Ratele de rentabilitate - calcularea și aprecierea evoluției acestora.
22. Cuantificarea influenței factorilor asupra profitabilității vânzărilor, rentabilității comerciale, rentabilității activelor, capitalului propriu.
23. Metodele de analiză pe verticală și orizontală în aprecierea eficienței utilizării patrimoniului întreprinderii.
24. Analiza vitezei de rotație a activelor totale și activelor circulante.
25. Aprecierea structurii surselor de constituire a activelor și a stabilității financiare.
26. Capacitatea de plată și a solvabilitate a agentului economic.
27. Analiza expresă a lichidității.
28. Concordanța dintre rezultatele financiare și fluxurile mijloacelor bănești.

IX. Sugestii metodologice

Curriculumul la disciplina „Analiza economico-financiară a întreprinderii” are drept scop formarea și dezvoltarea competențelor profesionale ale elevilor din învățământul profesional tehnic postsecundar.

Activizarea predării-învățării acestei discipline presupune folosirea unor metode, tehnici și procedee care îl implică pe elev în procesul de învățare, urmărindu-se dezvoltarea gândirii, stimularea creativității, dezvoltarea interesului pentru învățare, în sensul formării lui ca participant activ la procesul de educare. Astfel, elevul este ajutat să înțeleagă lumea în care trăiește și capacitatea de a aplica în diferite situații de viață ceea ce a învățat . Opțiunea pentru o metodă sau alta este în strânsă relație și cu personalitatea profesorului și gradul de pregătire, predispoziția și stilurile de învățare ale grupului de elevi cu care se lucrează.

Curriculumul centrat pe competențe va răspunde mai bine cerințelor actuale ale vieții sociale și profesionale, ale pieței muncii, prin centrarea demersurilor didactice pe achizițiile concrete ale elevului. În cadrul procesului de învățământ se vizează formarea și dezvoltarea

de competențe educaționale funcționale, de bază, necesare elevilor pentru a-și continua studiile și/ sau pentru a se încadra pe piața muncii. Competențele formate pe parcursul educației de bază răspund condiției de a fi necesare și benefice pentru individ și pentru societate în același timp. În acest scop, se recomandă respectarea următoarelor principii de formare a competențelor, care funcționează ca un set coerent de legități moderne centrate pe axiologia celui ce învață:

a) *Principiul psihogenetic al stimulării și accelerării dezvoltării stadiale a inteligenței* este un principiu de maximă generalitate, deoarece întregul proces educațional se realizează în acord cu o schemă generală de evoluție a inteligenței și a posibilității accelerării dezvoltării stadiale a acesteia. Evoluția inteligenței este însă stimulată de procese educaționale care „grăbesc” dezvoltarea acesteia, ca rezultat al unor procese educaționale activizate, cu un pronunțat caracter formativ.

b) *Principiul însușirii conștiente și active a cunoștințelor* care postulează ideea că, în învățare trebuie să existe un proces activ de înțelegere și prelucrare a datelor de informare pe schemele intelectuale anterioare, de construire a unor scheme noi și totodată, de sesizare a relațiilor dintre fenomene și de stabilire a cauzalității.

c) *Principiul învățării prin acțiune* analizează relațiile dintre elementele procesului educațional: raportul dintre calitate și timp, motivația, învățarea reflexivă și altele, bazându-se pe ideea că învățarea prin acțiune reprezintă o sursă semnificativă de creștere a eficienței procesului de instruire.

d) *Principiul flexibilității și receptivității față de cerințele pieței muncii* - presupune o stabilitate relativă a prevederilor curriculare, dar și o deschidere față de noutățile și inovațiile ce se produc pe segmentele specifice ale pieței muncii din domeniul economiei și finanțelor.

Metodologia de predare-învățare a disciplinei „Analiza economico-financiară a întreprinderii” în instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar este bazată pe principiul învățării prin lecții teoretice, lecții practice, utilizarea jocurilor didactice ș.a.

Nivelul calitativ al procesului educațional este condiționat și de stilul de predare și strategia didactică utilizată de către profesori. Utilizarea metodelor în context formativ îi vizează atât pe profesori, cât și pe elevi și presupune o participare activă prin efort comun vizând atingerea achizițiilor finale. Metodele centrate pe elev stimulează gândirea, capacitatea de comunicare, voința, motivația, interesul.

Se propune utilizarea metodelor de predare-învățare activ-participative, printre avantajele cărora putem enumera următoarele:

- Sunt centrate pe elev și activitate.
- Pun accent pe dezvoltarea gândirii critice, formarea aptitudinilor și a deprinderilor.
- Încurajează participarea elevilor, inițiativa, implicarea și creativitatea.
- Determină un parteneriat profesor-elev prin realizarea unei comunicări multidirecționale.

Se recomandă orientarea către metodele bazate pe rezolvarea unor sarcini de lucru, utilizându-se cu precădere rezolvarea unei game cât mai variate de aplicații practice și punându-se accent pe realizarea cu exactitate și la timp a cerințelor sarcinilor de lucru.

În scopul formării competențelor profesionale, cadrele didactice utilizează o varietate de metode interactive în cadrul orelor, care încurajează elevii să participe la discuții, să expună propria părere, având ca scop motivarea acestora spre noi performanțe. Printre

metodele și tehnicile activ-participative utilizate la această disciplină se enumeră: brainstormingul, cubul, metoda Studiului de caz, tehnica ciorchinului, Răspunde-Aruncă-Interoghează, diagrama WENN, metoda 6-3-5, problematizarea, algoritmizarea etc.

Aceste metode sunt cele care reușesc să satisfacă atât exigențele unui învățământ formativ centrat pe competențe, cât și exigențele elevilor ce doresc o școală modernă, în care dorințele și nevoile lor de formare sunt prioritare.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea este o dimensiune foarte importantă a procesului de învățare întrucât furnizează informații despre calitatea și funcționalitatea acesteia. Ca activitate psihopedagogică, evaluarea reprezintă verificarea, măsurarea și aprecierea achizițiilor și rezultatelor obținute de către elevi. În predarea disciplinelor economice, această activitate ridică dificultăți deosebite, deoarece atitudinile intelectuale și comportamentul economic nu sunt imediat exprimabile, iar posibilitățile de măsurare sunt reduse.

La disciplina „Analiza economico-financiară a întreprinderii” vor fi utilizate mai multe modalități și strategii de evaluare. Astfel, pentru fiecare unitate de învățare va fi aplicată evaluarea formativă, sub forma testelor grilă, studiilor de caz, rezolvarea exercițiilor etc. De asemenea, vor fi utilizate și evaluările sumative (tematice), iar la finalul cursului elevii vor susține un examen. Pentru lecțiile de tip prelegere preponderent va fi utilizată evaluarea orală, sub formă de discuții, brainstorming, analize, studii de caz, exprimarea și argumentarea opiniilor etc., scopul fiind de a le dezvolta elevilor abilitățile și competențele de a comunica coerent și argumentat, utilizând limbajul de specialitate. Iar la lecțiile de tip seminar va fi utilizată evaluarea în scris, sub forma testelor-grilă, rezolvarea situațiilor problemă, dezvoltându-le elevilor capacitățile de sistematizare și de sinteză a cunoștințelor.

Pentru a eficientiza procesele de evaluare, înainte de a demara evaluările, cadrul didactic va aduce la cunoștința elevilor tematica lucrărilor, modul de evaluare (bareme/grile/criterii de notare) și condițiile de realizare a fiecărei evaluări.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor cognitive sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Exercițiul rezolvat	• Înțelegerea enunțului exercițiului. • Corectitudinea formulării ipotezelor. • Corectitudinea raționamentelor. • Corectitudinea testării ipotezelor. • Corectitudinea strategiei rezolutive. • Corectitudinea rezultatelor. • Modul de prezentare a rezultatelor. • Modul de interpretare a rezultatelor.
2.	Problema rezolvată	• Înțelegerea problemei. • Documentarea în vederea identificării informațiilor necesare în rezolvarea problemei. • Formularea și testarea ipotezelor.

		• Stabilirea strategiei rezolutive. • Prezentarea si interpretarea rezultatelor.
3.	Demonstrația	• Corectitudinea ipotezei. • Corectitudinea concluziei. • Corectitudinea metodei de demonstrație. • Originalitatea metodei de demonstrație. • Corectitudinea raționamentelor. • Calitatea prezentării textuale și grafice.
4.	Proiectul elaborat	• Validitatea proiectului - gradul în care acesta acoperă unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă. • Completitudinea proiectului - felul în care au fost evidențiate conexiunile și perspectivele interdisciplinare ale temei, competențele și abilitățile de ordin teoretic și practic și maniera în care acestea servesc conținutului științific. • Elaborarea și structura proiectului - acuratețea, rigoarea și coerența demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor. • Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului, bogăția și varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora, semnificația datelor colectate s.a. • Creativitatea - gradul de noutate pe care-l aduce proiectul în abordarea temei sau în soluționarea problemei.
5.	Referatul	• Corespunderea referatului temei. • Profunzimea și completitudinea dezvoltării temei. • Adecvarea la conținutul surselor primare. • Coerența și logica expunerii. • Utilizarea dovezilor din sursele consultate. • Gradul de originalitate și de noutate. • Nivelul de erudiție. • Modul de structurare a lucrării. • Justificarea ipotezei legate de tema referatului. • Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.
6.	Rezumatul scris	• Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Textul rezumatului este concis și structurat logic. • Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Fidelitatea: înțelegerea esențialului și reproducerea lui, nu trebuie să existe contrasens. • Coerența: rezumatul are o unitate și un sens evidente, lizibile pentru cei care nu cunosc textul sursă. • Progresia logică: înlănțuirea ideilor, prezentarea argumentelor sunt clare și evidente. • Angajamentul autorului, aptitudine critică corect evaluată și transpusă.

		• Respectarea modalităților de enunțare a textului sursă: rezumatul este o oglindă micșorată dar fidelă textului sursă. • Muncă pertinentă de reformulare: rezumatul nu este un colaj de citate. • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/4 din textul inițial. • Stăpânirea normelor sintactice la nivel de prezentare logică a ideilor, frazelor, paragrafelor textului. • Text formatat corect, lizibil. plasarea clară în pagină.
7.	Studiul de caz	• Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz. • Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea. • Logica sumarului. • Referință la programe. • Completitudinea informației și coerența între subiect și documentele studiate. • Noutatea și valoarea științifică a informației. • Exactitatea rezultatelor și rigoarea probelor. • Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului. • Originalitatea studiului, a formulării și a realizării. • Personalizarea (să nu fie lucruri copiate). • Aprecierea critică, judecată personală a elevului. • Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz.

Lista orientativă a categoriilor de produse și procese, recomandate pentru evaluarea competențelor funcțional-acționare este prezentată în tabelul de mai jos:

Nr. crt	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Concluzii și recomandări	• Corespunderea termenilor de referință. • Corespunderea standardelor și normativelor în vigoare.

	formulate	• Corectitudinea calculelor. • Fundamentarea deciziilor. • Completitudinea setului de documente. • Ținuta lingvistică. • Ținuta grafică. • Respectarea termenilor de elaborare. • Productivitatea.

Pe parcursul studierii disciplinei se realizează evaluarea formativă prin aplicarea produselor pentru măsurarea competențelor cognitive și funcțional-acționare din tabelele de mai sus, iar la sfârșitul ei se realizează evaluarea sumativă pentru verificarea atingerii competențelor.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Cerințe față de sălile de curs	
Pentru orele teoretice	Ecran de proiectare. Tablă. Calculator. Proiector MM.
Pentru orele practice	Ecran de proiectare. Tablă. Calculator. Proiector MM. Situații financiare. Cercetări statistice. Balanța conturilor sintetice pe subconturi. Balanța timpului de muncă. Planul de afaceri.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa
1.	BUȘE L., SIMINICĂ M., CÎRCIUMARU D., GANEA M. Analiză economico-financiară. Craiova: SITECH, 2009; 183 p.;	Biblioteca Științifică ASEM
2.	COVLEA M. Analiza–diagnostic economico-financiară. București: Nomina Lex, 2009; 251 p.;	Biblioteca Științifică ASEM

3.	COJOCARU C. Analiza economico-financiară. București: Editura Economică, 1997;	Biblioteca Științifică ASEM
4.	GORTOLOMEI V. Lucrare didactică “Bazele analizei activității economice”, Chișinău: ASEM, 2006;	Biblioteca Științifică ASEM
5.	GORTOLOMEI V. Culegere de probleme la Bazele analizei activității economice. Chișinău: ASEM, 2009;	Biblioteca Științifică ASEM
6.	MĂRGULESCU D. Analiza economico-financiară a întreprinderii. București: Editura Economică, 1994; 388 p.;	Biblioteca Științifică ASEM
7.	MĂRGULESCU D., MITRAN D., VASILE E. Analiza economico-financiară în industrie – comerț - turism și probleme în orizontul dezvoltării. București: BREN, 2011; 360 p.;	Biblioteca Științifică ASEM
8.	PETRESCU S. Analiză și diagnostic financiar-contabil. Ghid teoretico-aplicativ. Ediția a II-a revizată și adăugată. București: CECCAR, 2008;. 402 p.;	Biblioteca Științifică ASEM
9.	SÂRBU V. Bazele analizei economice. Chișinău: Copyright CFBC, 2012.;	Biblioteca CEEF
10.	SÂRBU V. Culegere de exerciții la Bazele analizei economice. Chișinău: Copyright CFBC, 2012.;	Biblioteca CEEF
11.	SÂRBU V., STRATU O. Analiza economico-financiară. Chișinău: „Valinex” SRL, 2016; 286 p.;	Biblioteca CEEF
12.	SÂRBU V., STRATU O., TESLARU M. Culegere de teste și exerciții la analiza economico-financiară. Chișinău: „Valinex” SRL, 2016; 172 p.	Biblioteca CEEF
13.	SIMINICĂ M. Diagnosticul financiar al firmei. Craiova: Universitară, 2008; 250 p.;	Biblioteca Științifică ASEM
14.	ȘERBAN P., Analiza activității economico-financiare. București: EDP, 1995; 182 p.;	Biblioteca Științifică ASEM

15.	БАКАНОВ М., ШЕРЕМЕТ А. Теория экономического анализа. Москва: Финансы и статистика, 1981.;	Biblioteca Științifică ASEM
18.	Revista Contabilitate și audit.	http://www.contabilitate.md/
19.	Revista Finanțe, bănci, asigurări.	http://www.tribunaeconomica.ro/